

Spis treści

Wykaz skrótów	13
Wstęp	17
Rozdział I. Biuro podróży jako przedsiębiorca	19
1. Wprowadzenie	19
2. Pojęcia usługi turystycznej, imprezy turystycznej oraz wycieczki	24
2.1. Usługi turystyczne	24
2.1.1. Subiektywizm kryterium	24
2.1.2. Negatywny charakter definicji	26
2.1.3. Zakres przedmiotowy	27
2.2. Pojęcia imprezy turystycznej i wycieczki	28
3. Ogólne warunki podejmowania działalności gospodarczej	29
3.1. Formy organizacyjno-prawne	29
3.2. Zasada wpisu	31
3.3. Wpis do rejestru działalności regulowanej	31
3.4. Obowiązek posiadania NIP	32
3.5. Obowiązek posiadania REGON	32
3.6. Możliwość jednoczesnego złożenia wniosku o wpis oraz wniosków o nadanie numerów REGON i NIP	33
3.7. Obowiązki wynikające z ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych . . .	34
3.8. Obowiązek posiadania kwalifikacji zawodowych	34
3.9. Obowiązki w zakresie identyfikacji przedsiębiorcy i jego podmiotów . . .	36
3.10. Obowiązek posiadania rachunku bankowego	37
3.11. Podejmowanie działalności przez zagraniczne biura podróży	38
4. Warunki podejmowania działalności gospodarczej jako organizator turystyki lub pośrednik turystyczny	40
4.1. Uwagi ogólne	40
4.2. Warunki organizacyjno-personalne	43
4.3. Warunki gwarancyjno-finansowe	44
5. Kontrola organizatorów turystyki	45

Rozdział II. Umowy zawierane przez organizatorów turystyki z podwykonawcami	49
1. Wprowadzenie	49
2. Umowy z hotelarzem	52
2.1. Uwagi ogólne	52
2.2. Umowa hotelowa	53
2.2.1. Pojęcie umowy	53
2.2.2. Treść umowy	53
2.2.3. Pozycja prawna i odpowiedzialność organizatora turystyki	55
2.2.4. Pozycja prawna i odpowiedzialność hotelarza	57
2.2.5. Pozycja prawna gościa-klienta	58
2.3. Umowa alotmentu	59
2.3.1. Pojęcie umowy	59
2.3.2. Treść umowy	62
2.3.3. Pozycja prawna i odpowiedzialność organizatora turystyki	63
2.3.4. Pozycja prawna i odpowiedzialność hotelarza	64
3. Umowa dotyczące przewozu	66
3.1. Uwagi ogólne	66
3.2. Umowa przewozu	66
3.2.1. Pojęcie umowy	66
3.2.2. Treść umowy	68
3.2.3. Pozycja prawna i odpowiedzialność organizatora turystyki	70
3.2.4. Pozycja prawna i odpowiedzialność przewoźnika	71
3.2.5. Pozycja prawna podróżnego-klienta	71
3.3. Umowa najmu autokaru z obsługą	72
3.3.1. Pojęcie umowy	72
3.3.2. Treść umowy	73
3.3.3. Pozycja prawna i odpowiedzialność organizatora turystyki	75
3.3.4. Pozycja prawna i odpowiedzialność przedsiębiorcy transportowego	75
3.4. Umowa czarteru lotniczego	76
4. Umowa z restauratorem	77
4.1. Treść umowy z restauratorem	77
4.2. Odpowiedzialność cywilnoprawna	79
Rozdział III. Umowa agencyjna w praktyce biur podróży	80
1. Wprowadzenie	80
2. Zakres podmiotowy pośrednictwa turystycznego	81
3. Zakres przedmiotowy pośrednictwa turystycznego	82
4. Charakter umowy agencyjnej	84
5. Pełnomocnictwo	84
5.1. Charakter pełnomocnictwa	84
5.2. Treść pełnomocnictwa	86

5.3. Zakaz udzielania dalszych pełnomocnictw	86
5.4. Działanie bez umocowania albo z jego przekroczeniem oraz po wygaśnięciu umocowania	87
6. Zawarcie umowy agencyjnej	89
6.1. Forma umowy	89
6.2. Czas trwania umowy	89
7. Niektóre obowiązki stron umowy agencyjnej	90
7.1. Ogólne obowiązki związane z wykonaniem zobowiązania	90
7.2. Obowiązki agenta turystycznego	92
7.3. Obowiązki organizatora turystyki	94
8. Wynagrodzenie agenta	94
9. Zakończenie umowy agencyjnej	96
10. Świadczenie wyrównawcze	98
11. Ograniczenie działalności konkurencyjnej	100
12. Przedawnienie i zabezpieczenie roszczeń z umowy agencyjnej	102
Rozdział IV. Umowa o imprezę turystyczną w praktyce biur podróży.....	104
1. Wprowadzenie	104
2. Pojęcie umowy o imprezę turystyczną.....	105
3. Zawarcie umowy	107
4. Treść umowy	109
5. Obowiązek informacyjny	113
6. Zmiana ceny	115
7. Zmiana innych elementów umowy przed rozpoczęciem imprezy turystycznej	117
8. Zmiana uczestnika	118
9. Odstąpienie przez klienta od umowy przed rozpoczęciem imprezy turystycznej	120
10. Odwołanie imprezy turystycznej przez organizatora turystyki przed jej rozpoczęciem	122
11. Świadczenia zastępcze	123
12. Odpowiedzialność organizatora turystyki z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy	125
13. Reklamacje klientów	130
Rozdział V. Ubezpieczenia i gwarancje	135
1- Wprowadzenie	135
2- Zabezpieczenia finansowe organizatorów turystyki i pośredników turystycznych	137
2.1. Uwagi ogólne	137
2.1.1. <i>Ratio legis</i> obowiązku ustanowienia zabezpieczeń finansowych	137
2.1.2. Formy zabezpieczeń finansowych	138
2.1.3. Przedmiotowy zakres odpowiedzialności	139
2.1.4. Podmioty obciążone obowiązkiem ustanowienia zabezpieczenia	142

2.2. Gwarancja bankowa	144
2.2.1. Uwagi ogólne	144
2.2.2. Pojęcie gwarancji bankowej	144
2.2.3. Zawarcie umowy zlecenia udzielenia gwarancji bankowej	146
2.2.4. List gwarancyjny	148
2.2.5. Suma gwarancyjna	149
2.2.6. Wypłata sumy gwarancyjnej	151
2.3. Gwarancja ubezpieczeniowa	152
2.3.1. Uwagi ogólne	152
2.3.2. Konstrukcja prawna gwarancji ubezpieczeniowej	152
2.3.3. Zawarcie umowy zlecenia udzielenia gwarancji ubezpieczeniowej	153
2.4. Umowa ubezpieczenia na rzecz klientów	155
2.4.1. Uwagi ogólne	155
2.4.2. Stosowanie przepisów o ubezpieczeniach obowiązkowych	155
2.4.3. Umowa ubezpieczenia pośredników turystycznych i organizatorów turystyki na rzecz ich klientów jako umowa ubezpieczenia na cudzy rachunek	160
2.4.4. Przepisy wykonawcze dotyczące umowy ubezpieczenia na rzecz klientów	161
2.5. Kontrola spełnienia obowiązków dotyczących zabezpieczeń finansowych	164
2.6. Uruchamianie środków z zabezpieczeń finansowych	166
2.6.1. Uwagi ogólne	166
2.6.2. Pokrycie kosztów powrotu klienta do kraju	166
2.6.3. Zwrot wpłat wniesionych przez klientów	167
2.6.4. Uprawnienie marszałka województwa.....	168
2.6.5. Kolejność wypłat świadczeń z umowy ubezpieczenia lub gwarancji . . .	171
3. Turystyczne umowy ubezpieczenia	172
3.1. Uwagi ogólne	172
3.2. Umowy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków i ubezpieczenia kosztów leczenia	172
3.3. Obowiązki informacyjne dotyczące ubezpieczeń	175
3.3.1. Informowanie o ubezpieczeniu szczególnych zagrożeń	175
3.3.2. Informacja o rodzaju i zakresie ubezpieczenia turystów	176
3.3.3. Informacja o ubezpieczeniu od kosztów rezygnacji oraz o zakresie ubez- pieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia . .	177
3.4. Przejście praw i obowiązków z umowy ubezpieczenia	178
3.5. Organizator lub pośrednik jako agent zakładu ubezpieczeń	179
Rozdział VI. Prawo pracy w praktyce biur podróży	181
1. Pracodawca i pracownik w prawie pracy	181
1.1. Pojęcie pracodawcy	181

1.2. Pojęcie pracownika	184
1.3. Reprezentacja pracodawcy w sprawach z zakresu prawa pracy	185
2. Umowa o pracę a umowy cywilnoprawne	186
3. Rodzaje umów o pracę	193
3.1. Umowa na okres próbny	193
3.2. Umowa na czas nieokreślony	194
3.3. Umowa na czas określony i na czas wykonania określonej pracy	195
3.4. Umowa na zastępstwo	196
4. Zakaz konkurencji	197
4.1. Uwagi ogólne	197
4.2. Umowa o zakazie konkurencji w trakcie trwania stosunku pracy	199
4.3. Umowa o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy	201
5. Odpowiedzialność za mienie powierzone pracownikowi	203
6. Czas pracy	205
6.1. Pojęcie czasu pracy	205
6.2. Wymiar czasu pracy	208
6.3. Niektóre systemy czasu pracy	210
6.4. Praca w godzinach nadliczbowych	211
6.5. Praca w niedzielę i święta	213
7. Urlopy wypoczynkowe	215
8. Państwowa Inspekcja Pracy	217
9. Tryb dochodzenia roszczeń w sprawach z zakresu prawa pracy - zagadnienia podstawowe	221
Rozdział VII. Prawo podatkowe w praktyce biur podróży	228
1. Biuro podróży jako podatnik podatku dochodowego	228
1.1. Przychody biur podróży	228
1.2. Koszty biura podróży jako koszty uzyskania przychodów	231
1.2.1. Koszty ogólne działalności	231
1.2.2. Koszty reprezentacji i reklamy	232
1.2.3. Wpłaty na rzecz Polskiej Organizacji Turystycznej	234
1.3. Zryczałtowany sposób opodatkowania biur podróży	234
2. Biuro podróży jako podatnik VAT	238
2.1. Uwagi ogólne	238
2.2. Usługi turystyczne a VI dyrektywa	239
2.3. Szczególny mechanizm opodatkowania usług turystycznych	242
2.3.1. Szczególny mechanizm opodatkowania usług turystycznych a zasady ogólne opodatkowania usług	242
2.3.2. Obligatoryjność stosowania szczególnego mechanizmu opodatkowania usług turystycznych	242
2.3.3. Pojęcie usług turystycznych dla celów podatku od towarów i usług	243
2.3.4. Istota szczególnego mechanizmu opodatkowania usług turystycznych	245

2.4. Warunki stosowania szczególnego mechanizmu opodatkowania usług turystycznych	246
2.5. Moment i miejsce powstania obowiązku podatkowego przy świadczeniu usług turystycznych	250
2.5.1. Moment powstania obowiązku podatkowego przy świadczeniu usług turystycznych	250
2.5.2. Miejsce powstania obowiązku podatkowego przy świadczeniu usług turystycznych	251
2.6. Podstawa opodatkowania przy świadczeniu usług turystycznych	253
2.7. Stawka podatku przy świadczeniu usług turystycznych	256
2.8. Zasady wystawiania faktur dotyczących usług turystycznych opodatkowanych na zasadzie opodatkowania marży	260
2.9. Zasady obniżania kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczanego przy nabyciu towarów i usług oraz zwrotu różnicy podatku należnego . . .	262
2.10. Szczególne rodzaje usług turystycznych i zasady ich opodatkowania . . .	264
2.10.1. Opodatkowanie wypoczynku dzieci i młodzieży oraz pobytów sanatoryjnych z wypoczynkiem	264
2.10.2. Działalność hotelarska i gastronomiczna	266
2.10.3. Przewóz osób	267
2.10.4. Pośrednictwo w sprzedaży biletów dla przewozów autokarowych krajowych i międzynarodowych	270
2.11. Ewidencjonowanie w pośrednictwie usług turystycznych	270
2.12. Usługi pośrednictwa w sprzedaży albo rezerwacji noclegu jako usługi turystyczne	273
Rozdział VIII. Dobra niematerialne w działalności biur podróży.....	275
1. Pojęcie dóbr niematerialnych	275
2. Dobra osobiste	276
2.1. Pojęcie	276
2.2. Ochrona dóbr osobistych	279
2.3. Roszczenia w przypadku naruszenia dóbr osobistych	284
3. Firma przedsiębiorcy	286
4. Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa	289
5. Prawa autorskie	291
6. Wybrane problemy prawa własności przemysłowej	299
6.1. Uwagi ogólne	299
6.2. Znaki towarowe	299
6.3. Umowy licencyjne	307
Rozdział IX. Prawne aspekty nieuczciwej konkurencji w praktyce biur podróży	310
1. Ochrona konkurencji w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.....	310
2. Ochrona konkurencji w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów	315

Rozdział X. Prawo reklamy w praktyce biur podróży	319
1. Wprowadzenie	319
2. Działalność reklamowa organizatora turystyki i pośrednika turystycznego . . .	320
3. Reklama jako propozycja zawarcia umowy	321
4. Nieuczciwa reklama jako czyn nieuczciwej konkurencji	322
5. Merchandising	327
6. Reklama w prasie, radiu i telewizji	328
7. Sponsoring	330
 Rozdział XI. Ochrona danych osobowych w praktyce biur podróży	 332
1. Wprowadzenie	332
2. Dane osobowe	333
3. Zbiór danych	335
4. Administrator danych	337
5. Obowiązek rejestracyjny	340
6. Przetwarzanie danych	342
6.1. Pojęcie i przesłanki przetwarzania danych	342
6.1.1. Uwagi ogólne	342
6.1.2. Zgoda zainteresowanego	343
6.1.3. Inne przesłanki	349
6.2. Procedura przetwarzania danych osobowych. Obowiązek informacyjny administratora	350
6.3. Uprawnienia osób, których dotyczą przetwarzane dane	356
6.3.1. Uprawnienia informacyjne	356
6.3.2. Uprawnienia korekcyjne	359
6.3.3. Uprawnienia zakazowe	360
7. Ochrona danych osobowych w usługach świadczonych drogą elektroniczną . .	361
8. Przekazywanie danych osobowych do państwa trzeciego	363
9. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	365
 Rozdział XII. Opieka konsularna nad turystami	 368
1. Wprowadzenie	368
2. Pomoc finansowa	370
3. Paszport tymczasowy	371
4. Opieka konsularna w prawie europejskim	372
5. Pomoc w przypadku problemów biur podróży	374
6. Pomoc w przypadku pozbawienia wolności	374
7. Pomoc w innych przypadkach losowych	379
8. Czynności konsula <i>mortis causa</i> obywatela polskiego	380
9. Zabezpieczenie rzeczy należących do obywateli polskich	382
 Rozdział XIII. Dochodzenie roszczeń przez biura podróży	 384
1. Wprowadzenie . . .	384

2. Postanowienia umów zawieranych przez biura podróży dotyczące dochodzenia roszczeń przed sądem	385
2.1. Postanowienia umów zawieranych z innymi przedsiębiorcami	385
2.1.1. Klauzule prorogacyjne	385
2.1.2. Klauzule dotyczące jurysdykcji	388
2.2. Postanowienia umów zawieranych z konsumentami	390
3. Dochodzenie roszczeń przez biura podróży w zwykłym postępowaniu procesowym	392
3.1. Relacja zwykłego postępowania procesowego z postępowaniami odrębnymi	392
3.2. Sporządzenie i wniesienie pozwu	393
3.3. Przebieg postępowania przed sądem pierwszej instancji	405
3.4. Wniesienie apelacji i postępowanie przed sądem drugiej instancji	410
4. Dochodzenie roszczeń przez biura podróży w postępowaniu uproszczonym ..	416
5. Dochodzenie roszczeń przez biura podróży w postępowaniu w sprawach gospodarczych	420
6. Dochodzenie roszczeń przez biura podróży w postępowaniu nakazowym i upominawczym	424
6.1. Uwagi ogólne	424
6.2. Dochodzenie roszczeń przez biura podróży w postępowaniu nakazowym ..	425
6.3. Dochodzenie roszczeń przez biura podróży w postępowaniu upominawczym ..	427
7. Zabezpieczanie roszczeń biur podróży	433
8. Wszczęcie postępowania egzekucyjnego przez biura podróży	435
Rozdział XIV. Samorząd gospodarczy biur podróży	440
1. Wprowadzenie	440
2. Pojęcie samorządu gospodarczego	442
3. Podstawy prawne funkcjonowania samorządu gospodarczego biur podróży . . .	444
4. Polska Izba Turystyki	445
5. Regionalne izby turystyki i Rada Krajowa Izby Turystyki	449
6. Integracja izb turystyki	452
Literatura	453